

యాజ్ఞవల్క్యకృత సరస్వతీ స్తవం

కృపాం కురు జగన్మాతర్ మామేవం హత తేజసం
గురుశాపాత్ స్మృతిభ్రష్టం విద్యాహీనం చ దుఃఖితం

జ్ఞానం దేహి స్మృతిం విద్యాం శక్తిం శిష్య ప్రబోధినీం
గ్రంథకర్తృత్వ శక్తిం చ సుశిష్యం సుప్రతిష్ఠితం

ప్రతిభాం సత్సభాయాం చ విచారక్షమతాం శుభాం
లుప్తం సర్వం దైవయోగాన్నవీభూతం పునః కురు

యథాంకురం భస్మని చ కరోతి దేవతా పునః
బ్రహ్మస్వరూపా పరమా జ్యోతీరూపా సనాతనీ

సర్వవిద్యాధిదేవీ యా తస్యై వాణ్యై నమోనమః
విసర్గ బిందు మాత్రాసు యదధిష్ఠానమేవ చ

తదధిష్ఠాత్రీ యా దేవీ తస్యై వాణ్యై నమోనమః
వ్యాఖ్యాస్వరూపా సా దేవీ వ్యాఖ్యాధిష్ఠాత్మ రూపిణీ

యయా వినా ప్రసంఖ్యావాన్ సంఖ్యాం కర్తుం న శక్యతే
కాలసంఖ్యా స్వరూపా యా తస్యై దేవ్యై నమోనమః

భ్రమసిద్ధాంతరూపా యా తస్యై దేవ్యై నమోనమః
స్మృతిశక్తి జ్ఞానశక్తి బుద్ధిశక్తి స్వరూపిణీ

ప్రతిభా కల్పనాశక్తిర్ యా చ తస్యై నమోనమః
సనత్కుమారో బ్రహ్మణం జ్ఞానం పప్రచ్ఛ యత్రవై

బభూవ మూకవత్సోపి సిద్ధాంతం కర్తమక్షమః
తదా జగామ భగవానాత్మా శ్రీ కృష్ణ ఈశ్వరః

ఉవాచ స చ తాం స్తోహి వాణీమిష్టాం ప్రజాపతే
స చ తుష్టావ తాం బ్రహ్మ చాజ్ఞయా పరమాత్మనః

చకార తత్ప్రసాదేన తదా సిద్ధాంతముత్తమం
యదాప్యనంతం పప్రచ్ఛ జ్ఞానమేకం వసుంధరా

బభూవ మూకవత్సోపి సిద్ధాంతం కర్తమక్షమః
తదా తాం చ స తుష్టావ సంత్రస్తః కశ్యపాజ్ఞయా

తతశ్చకార సిద్ధాంతం నిర్మలం భ్రమభంజనం
వ్యాసః పురాణ సూత్రం చ పప్రచ్ఛ వాల్మీకిం యదా

మౌనీభూతశ్చ సస్మార తామేవ జగదంబికాం
తదా చకార సిద్ధాంతం తద్వరేణ మునీశ్వరః

సంప్రాప్య నిర్మలం జ్ఞానం భ్రమాంధ్యధ్వంస దీపకం
పురాణ సూత్రం శ్రుత్వాచ వ్యాసః కృష్ణ కలోద్భవః

తాం శివాం వేద దధ్యౌ చ శతవర్షం చ పుష్కరే
తదా త్వత్తో వరం ప్రాప్య సత్కవీంద్రో బభూవ హ

తదా వేదవిభాగం చ పురాణం చ చకార సః
తదా మహేంద్రః పప్రచ్ఛ తత్వజ్ఞానం సదాశివం

క్షణం తామేవ సంచింత్య తస్యై జ్ఞానందదౌ విభుః
పప్రచ్ఛ శబ్దశాస్త్రం చ మహేంద్రశ్చ బృహస్పతిం

దివ్యవర్ష సహస్రంచ సత్వాం దధ్యౌ చ పుష్కరే
తదా త్వత్తో వరం ప్రాప్య దివ్యవర్ష సహస్రకం

ఉవాచ శబ్దశాస్త్రం చ తదర్థం చ సురేశ్వరం
అధ్యాపితాశ్చ యే శిష్యాయైరథీతం మునీశ్వరైః

తే చ తాం పరిసంచింత్య ప్రవర్తంతే సురేశ్వరీం
త్వాం సంస్తుతా పూజితా చ మునీంద్రైర్మును మానవైః

దైత్యేంద్రైశ్చ సురైశ్చాపి బ్రహ్మ విష్ణు శివాదిభిః
జడీభూతస్సహస్రాస్యః పంచవక్త్రశ్చతుర్ముఖః

యాం స్తోతుం కిమహం స్తామి తామేకాస్యేన మానవః
ఇత్యుక్త్వా యాజ్ఞవల్క్యశ్చ భక్తినమ్రాత్మ కంధరః

ప్రణనామ నిరాహారో రురోదచ ముహుర్ముహుః
జ్యోతీరూపా మహామాయా తేన దృష్ట్వాప్యవచ తం

సుకవీంద్రో భవేత్యుక్త్వా వైకుంఠం చ జగామ హ
యాజ్ఞవల్క్యకృతం వాణీస్తోత్రమేతత్త యః పఠేత్

సుకవీంద్రో మహావాగ్మీ బృహస్పతి సమో భవేత్
మహామూర్ఖశ్చ దుర్బుద్ధిర్వర్షమేతత్త యః పఠేత్
స పండితశ్చ మేధావీ సుకవీంద్రో భవేద్భువం